

ઇડગરિઠ મંડન યાત્રાદિ વર્ણન.

રચનાર

ભાંકળચંદ પીતાંબરદાસ શાહ-અમદાવાદ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

જેશંગભાઈ મોતીલાલ શાહ.

ફે-સી કચાડ કવરના વહેપારી-અમદાવાદ

વૃત્તિ ૧ લી. પ્રત ૧૫૦૦ મને ૧૯૨૧ સંવત ૧૯૭૭.

ત્રિરેડના પુત્ર નીચે આવેલા શ્રી જૈન વિદ્યાવિજય
-દીપ પ્રેમભાં શા. પોપટલાલ અમથાશાએ છાપ્યું.

નંબર ૧૧૬. અમદાવાદ.

અમુલ્ય.

125

૨૦૨૭

ગ્રંથગોચર વિદ્યાપાઠ ગ્રંથાગર
અમદાવાદ
સુભાષી કોપીચાઈટ-સંગ્રહ
૮૧૦૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાયિટ વિભાગ]

અનુવ્રામાંક ૫૧૦૪ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૫૩૨૦૧૬ પ્રંડન.

વિષય ૬ : ૪

॥ શ્રી ॥

ઇડરગઢ મંડન યાત્રાદિ વર્ણન.

મંગળાચરણ.

હરિગીતછંદ.

મા શાન્તિનાથ દયાનિધી શ્રી સંઘમાં શાન્તિ કરો,
ભવભય નિવારી તાત તારી અલિક વિદ્ય બધાં હરો;
જગનાથ ઇડર મંડનો દુઃખ ખંડનો ભય ભંજનો,
નિજ દેહ સાટે સેનથી પારેવો ઉગાર્યો રંજનો. ૧
છો જીવદયા પ્રતિપાળ બાળગોપાળની રક્ષા કરો,
પ્રભુ તરણ તારણ દુઃખ નિવારણ સોળમે સ્વામી ખરો;
પિતુ વિશ્વસેન કુળે નભોમણિ માત અચિરા નંદ છો.
હે નાથ જોડી હાથ પ્રભુમું તાર જગદાનંદ છો.

ઢાળ પહેલી.

આવો આવો જશોદાના કંથ અમધેર આવોરે-એ રાગ
 વૈરાટનગરના વીરચંદ શેઠ પ્રમાણોરે,
 પ્રાગવાટ જ્ઞાતી શુભ વંશ સુપાત્ર વખાણોરે;
 તસ તનુજ ઉમેદભાઈ સાદા સરળ સુખણોરે,
 ઉદારપણે વીત વાવરે નહિ અભિમાનોરે. ૧
 જેણે રાજનગરમાં જમાલપુરના દેરેરે,
 કર્યો અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ સુકૃતમાં ધન વેરેરે;
 ઘણા વર્ષથી ભક્તિ કરે ગોડીચાળની હુર્બેરે,
 નિત્ય દર્શન પૂજ પ્રભાવના અતિ ઉત્કર્ષેરે. ૨
 કરી શાન્તિનાથની પ્રતિષ્ઠા પ્રભુ બેસાર્યારે,
 જળજાત્રાદિ વરઘોડો ચઢી કાજ સુધાર્યારે;
 સહામીવત્સળ નોકારસી કરી રાજનગરમાંરે,
 લીધો લક્ષ્મીનો લહાવો જશ આમ્યો નિજ પરમાંરે,
 ઓગણીસસેહોં તોતેરમાં શ્રી સિદ્ધાચળ જઈનેરે,
 મોતીશાની ટુંકમાં ગોખલા બે શુભ લેઈનેરે;
 પ્રભુ બેસારી આંગી પૂજ પરભાવના કીધીરે,
 ન્યાય દ્રવ્ય વાવરી પૂર્ણ સાખાશી લીધીરે. ૪

ઓગણીસસેંહે પંચોતેરમાં પાનસર ગામેરે,
 ડાહીપાના ગભારે પદમપ્રભુજીના ધામેરે;
 તે પ્રભુ પધરાવીને આનંદ મનમાં માનેરે,
 જેના મનના મનોરથ સદાય સુકૃત ધ્યાનેરે.   ૫
 ઓગણીસસેંહે છોતેરમાં સંઘ કાઢ્યો જઘડીએરે,
 પહેલી પહેલ કરી સંઘ કાઢ્યો પહેલી ઘડીએરે;
 વીત્ત વાવરું જ્યાં જેમ સંઘની વાકિત શ્રીધીરે,
 સ્થાપ્તીવત્તના રાંધે પ્રભુજીના પૂજારી વિધિરે.   ૬
 હાગી બીજી.

માલવ ગુપ્તી સત્ય ગુપ્તીયત ગાજરેન્દ્રે રાગ
 વધે અભિલાષ મનમાં આગે, વીત્ત વાવરું
 સુકૃત માર્ગે, વધે અભિલાષ મનમાં આગે. ટેક.
 એક દીવસ ઉમેદભાઈ રંગે, પ્રિયા સાથે બેઠા ઉમંગે;
 ચંપા બાઈને કહે મનરંગે, વધે૦ ૧
 નથી પ્રભુ આપણને કાંઈ, માટે કરીએ સુકૃતની કમાઈ
 કહે ચંપા સુખે કરો ન્યાયી. વધે૦ ૨
 સુત છગનલાલ રવચંદના, રાચચંદ ઠરેલ સુમનના;
 મિત્ર ઉમેદભાઈના છે તનના,   વધે૦ ૩

(૬)

તેને ઉમેદભાઈએ ગોલાવ્યા, એતો તુરતાતુરત ત્યાં
આવ્યા, એક સંઘ કાઢું સુખદાયા. વધે ૪
સરખેજ નરોડાની વાટે, વર્ગી થળતજ આદિ નિરાંતે,
સંઘ જાય ઘણા ભડીસાતે. વધે ૫
વર્ગી સિદ્ધગિરિના ભાગ્યશાળી, સંઘ કાઢે છે અતિ
પુણ્યશાળી, છે ઈડરગઢ ટંકશાળી. વધે ૬
હજી સંઘ નથી કોઈએ કાઢ્યો, તેથી મનમાં ઉમંગ
મને વાધ્યો, કરો કામ કાઢું સંઘ બાધ્યો. વધે ૭
રાયચંદ કહે મનરંગે, સંઘ કાઢોને ભાઈ ઉછરંગે;
કરું કામ હું હર્ષથી અંગે. વધે ૮
પછી ટેલીઓ ફેરવ્યો હુષે, રાજનગરમાં અતિ
ઉત્કર્ષે, સંઘ જાય ઈડરનો આ વર્ષે. વધે ૯

ઢાળ ત્રીજી.

પીતળતોટા જળે ભર્યારે-એ રાજ.

સરખી સમાણી સાહેલીઓરે, ગ્રહસ્થો થયા તૈયારરો
ઉમેદભાઈ જાય ઈડરગઢ ભેટવારે. ટેક ૦
સંઘવી ઉમેદભાઈ હોંશથીરે, હાથ શ્રીફળ
લે શ્રીકારરે. ઉમેદભાઈ.

સંઘવણ ચંપાબાઈનેરે, આનંદ અંગ નમાદ્ધરે. ઊ. ૦
 વરઘાડો ચઢ્યો પાંચમેરે, છઠ દીવસે સંઘ જાયરે. ઊ. ૨
 સંવત ઓગણીસસેંહે અનેરે, શીતોતેરની સાલરે. ઊ.
 કારતક માસ કોડામણોરે, કૃષ્ણપક્ષ ઊજમાળરે. ઊ. ૩
 બેહુબર નર નારીયોરે, સંઘ અનુપમ લેઈરે. ઊ.
 રેલગાડીમાં બેસારીનેરે, સંઘ વી કરી દે સોઈરે. ઊ. ૪
 પ્રાંતીજ સ્ટેશનપર મળ્યુંરે, સંઘવીને સંઘથી માનરે. ઊ.
 સંઘની સાકર પાણીથીરે, ભક્તિ કરી મતિમાનરે. ઊ. ૫
 ત્યાંથી અમનગરે ગયારે, સ્ટેશનપર આવ્યો સંઘરે. ઊ.
 સંઘવીને પુષ્પે વધાવીયારે, સંઘ ભક્તિ કરી રંગરે. ઊ. ૬

ઢાળ ચોથી.

ભરતની પાટે ભૂપતિરે—એ રાગ.

શ્રી શાન્તિનાથને લેટવારે, સંઘ ઇંડરનો જાય સલુણા;
 ઉમેદભાઈ સંઘપતિ થયારે, સંઘવણ ચંપાબાઈ સલુણા.
 જેમ જેમ જિનપતિ ભેટીએરે, તેમ તેમ પાપ પલાય સઠેકા
 સંઘવી ઉમેદભાઈનેરે, આનંદ અંગ ન માય. સ.
 સંઘવણ સંઘને જોઈનેરે, મનમાં બહુ મકલાય. સં ૨
 ઇંડર સ્ટેશન ઉતર્યોરે, સંઘ સકળ નિરધાર. સ.

(:)

ઈડરના સંઘે કયુંરે, શામૈયું ત્યાં શ્રીકાર. સ. ૩
 વાજાં ઇંગ્રેજી વાગીયાંરે, ઢોલ શરણાઈનો ન પાર. સ.
 વાજતે ગાજતે ગામમાંરે, સંઘ સંઘપતિ મનોહાર. સ. ૪
 ઈડરગઢ જઈ લેટીયારે, શ્રી શાન્તિનાથ ભગવાન સ.
 ચૈત્યવંદન જુકતે કરેરે, સંઘને સંઘવી સુખજી. સ.
 સ્તવન ભણે ભગવાનનુંરે, સંઘ સકળ તેણીવાર. સ.
 તે સુખને ભવિ ભાવથીરે, શ્રીતા થઈ નૈયાર. સ.
 શ્રી શાન્તિનાથ ગવામાનું સ્તવન.

રાગ રારંગ.

સુણ ચતુરમસુજીલુ પરનાર શું પ્રીત-એ રાગ.
 સુણે સાહેબજી, શ્રી શાન્તિનાથ કૃપાળ કૃપાનિધિ
 તારજો, હો તારકજી, તારક ખિરદ સફળ કરી ભવ
 દુઃખ વારજો. એ ટેક૦
 પ્રભુ અચિરા માતાના જાયા, વિશ્વસેન કુળે નભોમણિ
 આયા, ઈડરગઢ મંડન જિનરાયા. સુણે૦ ૧
 તમે ધર્મચક્રી ચક્રીરાયા, પારેવાને ઉગાર્યો દેઈ કાયા;
 તેથી તીર્થકર પદવી પાયા. સુણે૦ ૨
 મથી ખોટ ખજાને કાંઈ સ્વામી, શી દીઠી સેવકમાં ખામી?

પિતૃ દોષ જૂવે નહિ ગુણગ્રામી. સુણેા ૦ ૩
 જગનાથ અનાથ સનાથ કરો, પ્રતિપાલક છાપ દયાળ ધરો.
 ખુડતો તારે તારક તે ખરો. સુણેા ૦ ૪
 જગ શાન્તિ ગભે છતાં કીધી, ભવિ નરનારી તાર્યા અવધિ;
 શ્રી સંઘમાં શાન્તિ કરો સુવિધિ. સુણેા ૦ ૫
 મુનિ સંપત્તિ શાન્તિ શુભ વર્ષે, વળી કારતકદ સસની
 દીવસે; ઉમેદબાઈના સંઘમાં હુષે. સુણેા ૦ ૬
 સંઘ સાથે તિર્થે પતિ બિઠ્યા, ભવસંચીત પાપ સૂકળ મેઠ્યા;
 સાંકળચંદ પર પ્રભુજી બુઠ્યા. સુણેા ૦ ૭

ઢાળ પાંચમી.

જય જિનવર જગ હિતકારીર-એ રાગ.
 ઇડરગઢ શોભે છે ભારીરે, માનું સુરગિરિનો અવતારીરે;
 ગઢપતિ શાન્તિનાથ દાતારી, ઇડરગઢ ભેટવા ભવિ
 જઈએરે; પ્રભુ વંદીને પાવન થઈએ. ઇડરગઢ. ટેક૦
 ગઢ સુંદર શીતળ છાયારે, મંદ મંદ પવન શુભ વાયારે,
 અદ્દગાઉ ઉંચી જસ કાયા. ઇડરગઢ૦ ૨
 ગઢપર વચે ચોગાનેરે, સપ્પાટ વિશાળ મેઢાનેરે;

જિનમંદિર છે તે સ્થાને. ઇડરગઢ૦ ૩
 માનું નલિનીગુદમ નોંતરીયુંરે, એ સ્વર્ગથી અવની ઉતરીયુંરે
 બાણે શેત્રુંજની ટુંક હરીયું. ઇડરગઢ૦ ૪
 મૂળ આંધ્યું સંપ્રતિ મહીપાળેરે, વચ્છરાજે ને કુમારપાળેરે;
 ગોવીંદરાજ અંપક એસવાળે. ઇડરગઢ૦ ૫
 એમ ચાર વાર ઉદ્ધરીયુંરે, પાંચમી વાર સંઘથી કરીયુંરે;
 ગઢમંદિર એમ સુધરીયું. ઇડરગઢ૦ ૬
 બાવન જિનાલય દેરેરે, અતિ ભાંડું ને ગાંભીર ગહેરેરે;
 માનું ગગનમંડળ એણે ઘેર્યું. ઇડરગઢ૦ ૭
 ધ્વજ ઘંટા અંખર વાળેરે, કહે આભલીયા શું ગાળેરે;
 જિનમંદિર હું ચઢી આળે. ઇડરગઢ૦ ૮
 ગઢમંડન શાન્તિજિણુંદારે, મુખ શરદપુનમના ચંદારે;
 નમે ચરણ કમળ સુરવૃંદા. ઇડરગઢ૦ ૯

ઢાળ છઠી.

સાંભળજો સજ્જન નરનારી, હેત શિખામણ
 સારીજરે—એ રાગ.

સંઘની રચના સંક્ષેપે કહી, સાંભળજો નર નારીજરે;
 વિસ્તારે કહેતાં દુર્જન કહે, કહ્યું અતિ શુદ્ધિ વિક્તારી,

સુણ્ણો સજ્જનોરે, સંઘની શોભા સાર. સુ. ૮૬૦
 ગર્દભને સાકર કરે અવગુણ, કાગને દ્રાક્ષ ન ભાવેજીરે,
 સર્પને દૂધ પાવાથી વિષમય, થાય ન ગુણ તે પાવે. સુ.
 તેમ દુર્જન સજ્જનનું સારું, દેખી દુમણું થાવેજીરે;
 પણ પાવો પાવાના પાપે, નિંદા કરી દુઃખ પામે સુ. ૭
 જે દીન સંઘ ગયો તે દીવસે, સંઘ સંઘવીએ જમાડયોજીરે
 બીજે દીન નોકારસી કરીને, સંઘવીએ હર્ષ વધાર્યો. સુ. ૪
 તે દીન ઇંડરના શુભ સંઘે, ભાતું ગઢપર દીધુંજીરે;
 ઇંડરના મહારાજા તરફથી, સંઘવીનું સન્માન કીધું. સુ. ૫
 મહારાજા દૌલતસિંહ ત્યાંના, ગૌ પ્રાદક્ષણ પ્રતિપાળોજીરે;
 પુત્ર પુત્રી સમ પ્રજા જે માળે, દક્ષ દાનો મહિપાળો. સુ. ૬
 બાલુભા (નારણસિંહજી) કારભારી સાચા,
 ગંભીર ગુણના હરીયાજીરે;
 સંઘવીનું સન્માન કરીને, દે સરપાવ તે ધરીયા. સુ. ૭
 ત્રીજે દીન મંગળા રહીયા જે, રાજનગરના શ્રેષ્ઠજીરે;
 શેઠ વાડીલાલ પાનાચંદના, કર્યો નેતરા વીણિ. સુ. ૮
 શેઠ અમરતલાલ યાત્રા કારણ, બ્યાબ્યા સંઘમાં હોંશેજીરે,
 શેઠ લાલભાઈની અનુમતિથી, સંઘ જમાડયો તોયે. સુ. ૯

શેઠે સંઘ જમાડયો પ્રીતે, સંઘ ભક્તિ કરી જુકતેજીરે
 સંઘે ને સંઘવીએ મળીને, ટીપ કરી બહુ ભકતે. સુ. ૧
 જીર્ણોદ્ધાર ને સાધરણમાં, રકમ દીધી મનમાનીજીરે;
 સંઘ સકળ વીસજીગર્યો પછી, મરજી જ્યાં જ્યાં જવાની ૧

ઢાળ સાતમી.

પાંચ તે દગથી ઉતર્યો મહાદાગીરે—એ રાગ.
 પાંચ ગાઉ ઈડર થકી ગુણવંતાજી,
 છે પોશીના નામે ગામરે જયવંતાજી—એ ઢેક.
 ત્યાં પોશીના પ્રભુ પાસજી. ગુણવંતાજી
 છે પૂર્ણ પુરાતન ધામરે. જયવંતાજી ૧
 ચોથા આરાની સુણો. ગુણવંતાજી
 છે પ્રતિમા મહિમા વાનરે. જયવંતાજી
 વાત સુણી કઈ જન ગયા. ગુણવંતાજી
 દર્શન કરવા તે સ્થાનરે. જયવંતાજી. ૨
 દર્શન કરી સ્તવના કરે. ગુણવંતાજી
 તે સ્તવન ભણું આ ઠાણરે. જયવંતાજી
 સાંભળજો ભવિ ભાવથી. ગુણવંતાજી
 પ્રભુ નામે કોડ કલ્યાણરે. જયવંતાજી ૩

શ્રી પોશીના પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

ભવિ તમે વંદારે ગીતારથ ગચ્છરાયા-એ રાયા

ભવિ તમે વંદારે પોશીના જિનરાયા,

પાપનિકંદારે સક્ષ્ણ કરો નિજ કાયા. ટેક ૧

ધડરગઢથી પાંચ ગાઉપર, પોશીના શુભ ગામે;

ચોથાઆરાની છે પ્રતિમા, પાર્શ્વનાથ જિન નામે. ભ. ૧

ખિંખ મનોહર અનુપમ મંદિર, પુરાતન તે ઠામે;

પરચા પૂરે ચિંતા ચૂરે, જગમાં જસ તસ ઝામે. ભ. ૨

વામાનંદન પાપનિકંદન, અસ્વસેન કુળ દીવો;

અહી લાંછન નીલવરણી કાયા, જય જિનપતિ ચિરંજીવો. ભ. ૩

અડસિદ્ધિ નવનિધિ પ્રભુ નામે, રંક રાય બની જાવે;

શુન્ય નેત્ર નવપદ્મ થાવે, વંધ્યા પુત્ર જુલાવે. ભ. ૪

રોગ જવલન જલ વિષધર ગય રણુ, ચોર અરી ભય નાસે;

મંગળમાળા લચ્છી વિશાળા, આંગણે રમતી રાસે. ભ. ૫

પાસ જક્ષ દેવી પદમાવતી, ભક્ત તણી ભીડ ભાગે;

શાસનની સાગ્રીદ્ધ કરે સાચી, ભક્તિતણા અનુરાગે. ભ. ૬

સક્ષ્ણ કરો યાત્રા ભવિ વાંદી, જિનપતિને આનંદે;

જિનગુણ ગાયા આનંદ કંદે, સેવક સાંકળાયદે. ભ. ૭

પૂર્વ દાળ-રાગ-પાવાતે ગઢથી કતાર્યા.

કંઈક વડાળીમાં ગયા, ગુણવંતાણ

ત્યાં પાર્શ્વનાથનાં ધામરે; જયવંતાણ

મનોહર મંદિર ત્રણછે, ગુણવંતાણ

માનુ નંદનવન આરામરે. જયવંતાણ

૪

કંઈક ગયા હિમ્મતનગર, ગુણવંતાણ

કંઈક પરાંતીજ ગામરે; જયવંતાણ

ત્યાં પણ બાત્રા ધામ છે, ગુણવંતાણ

વળી કંઈ આવ્યા નિજ ગામરે. જયવંતાણ

૫

ઈડરગઢ મંડન તણી, ગુણવંતાણ

છે બાત્રા અનુયમ શ્રેષ્ઠરે; જયવંતાણ

શેત્રુંજય સમ હુંક છે, ગુણવંતાણ

ભવિ જનના મનમાં ઈષ્ટરે. જયવંતાણ

૬

બાત્રાનું મુખ ધામ છે, ગુણવંતાણ

અણબણે હોતો ગઢ તેહરે; જયવંતાણ

સંભવી કમેદબાઈએ, ગુણવંતાણ

માર્ગ પ્રસિદ્ધ કર્યો જોહરે. જયવંતાણ

૭

પંચ બતાવી પાધરો, ગુણવંતાણ
 સંધ કાઢી લહાવો લીધરે; જયવંતાણ
 હવે બાય લોકો ઘણા, ગુણવંતાણ
 હસ વીસ મળીને એણી વિધરે. જયવંતાણ ૮
 વળી કોઈ સંધપતિ બગશે, ગુણવંતાણ
 ઈડરગઢ ભેટણ કાજરે; જયવંતાણ
 બત્રા સંધને કરાવશે; ગુણવંતાણ
 વળી બાંધશે પુણ્યની પાજરે. જયવંતાણ ૯
 જે ભવિ નર નારી ભણે, ગુણવંતાણ
 મી સંધનો આ અધિકારરે; જયવંતાણ
 ઈડરગઢ યાત્રા કરી, ગુણવંતાણ
 નિજ જન્મ સફળ કરે સારરે. જયવંતાણ ૧૦

મુંગા પ્રાણીઓનો આશિર્વાદ.

એક પથને એકાજ.

સૂર સદ્ગુણોને નમ્ર વિનંતી છે
 ઇંડર પાંજરા પોળના મુંગા પ્રાણીઓના નિ
 માટે ત્યાંની નામદાર મહારાજ શ્રી દોલતસિ
 સાહેબ બહાદુરની પરવાનગીથી ઇંડરના મહા
 તરફથી લોટરી નીકળી છે. તેની ટીકટો દરેક
 એક એકની છે. તે ખરીદ કરી ખોડાંઢોરને
 કરી પુણ્યના ભાગીદાર થશો.

લોટરીની ટીકટો મળવાનાં ઠેકાણા

જેસંગભાઈ મોતીલાલ શાહ—રીચીરોડ.

રાયચંદ છગનલાલ—માણેકચોક.

મણીલાલ હાલભાઈ—પાડપોળ.

અમદાવાદ.

ઉપરના સ્થળેથી ખરીદ કરી આભારી કરશો.

જેસંગભાઈ મોતીલાલ શાહ.

ફેસ્ટી કમિટી ઉપરના, વહેપારી.

